

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 505/2021-44

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcov Petra Molnára a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], zastúpenej spoločnosťou URBAN STEINECKER GAŠPEREC BOŠANSKÝ, s. r. o., advokátska kancelária, Havlíčkova 16, Bratislava, IČO 47 244 895, v mene ktorej koná advokát JUDr. Ondrej Urban, MBA, proti postupu Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 12 Csp 73/2017 takto

rozhodol:

1. Postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 12 Csp 73/2017 **bolo porušené** základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a jej právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s čl. 47 Charty základných práv Európskej únie.
2. Okresnému súdu Bratislava III **prikazuje** v konaní vedenom pod sp. zn. 12 Csp 73/2017 konať bez zbytočných prietahov.
3. Sťažovateľke **priznáva** finančné zadostučinenie v sume **500 eur**, ktoré **je** jej Okresný súd Bratislava III **povinný** zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Okresný súd Bratislava III **je povinný** nahradiť sťažovateľke trovy konania v sume **460,90 eur** a zaplatiť ich právnomu zástupcovi sťažovateľky do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Odôvodnenie:

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 16. septembra 2021 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) postupom Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 12 Csp 73/2017 (ďalej len „napadnuté konanie“). Sťažovateľka tiež navrhuje, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu konať bez zbytočných prietáhov.

2. Ústavný súd uznesením č. k. II. ÚS 505/2021 z 28. októbra 2021 prijal podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie ústavnú sťažnosť sťažovateľky v celom rozsahu.

3. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že na okresnom súde bola 16. augusta 2017 podaná žaloba proti sťažovateľke ako žalovanej o zaplatenie finančnej sumy 1 465,59 eur s príslušenstvom z titulu zmluvy o pôžičke č. 7110121 z 12. júna 2012 (ďalej len „zmluva o pôžičke“). Sťažovateľka v písomnom podaní doručenom okresnému súdu 23. októbra 2019 poukázala na konanie prebiehajúce na Okresnom súde Malacky pod sp. zn. 31 Csp 110/2017 (ďalej len „súvisiace konanie“), v ktorom sa ako žalobkyňa domáhala proti žalobcovi určenia, že zmluva o pôžičke je bezúčinná a bez poplatkov. Okresný súd uznesením z 22. januára 2021 prerušil napadnuté konanie do právoplatného skončenia súvisiaceho konania.

4. Uznesenie o prerušení konania napadla sťažovateľka 16. februára 2021 opravným prostriedkom. O odvolaní rozhodol Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) uznesením č. k. 15 CoCsp 15/2021 z 30. júna 2021 tak, že uznesenie okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Uznesenie krajského súdu bolo sťažovateľke doručené 3. septembra 2021.

II.

Argumentácia sťažovateľky

5. Podstatou ústavnej sťažnosti sťažovateľky je tvrdenie, že v napadnutom konaní došlo k zbytočným prietahom z dôvodu nesústreďeného a neefektívneho postupu okresného súdu. Napadnuté konanie trvá viac ako 4 roky od podania žaloby proti sťažovateľke ako žalovanej, vo veci nebolo právoplatne rozhodnuté, a to v nadväznosti na neefektívne prerušenie konania. Navyše, okresný súd o prerušení konania rozhodol až po 1 roku a 3 mesiacoch, čo sťažovateľka poukázala na súvisiace konanie. Podľa sťažovateľky bolo napadnuté konanie prerušené v rozpore s ustanoveniami Civilného sporového poriadku, pričom sťažovateľka iba poukázala na prebiehajúce súvisiace konanie a sama nežiadala napadnuté konanie prerušiť. Aj krajský súd v uznesení z 30. júna 2021 potvrdil, že konanie okresného súdu v súvislosti s prerušením napadnutého konania

bolo nehospodárne. Podľa sťažovateľky okresný súd už pri vydávaní uznesenia o prerušení konania nemohol ignorovať fakt, že v deň vydania tohto uznesenia napadnuté konanie trvalo viac ako 3 a pol roka. Tiež vyjadrila presvedčenie, že okresný súd mal ku dňu podania ústavnej sťažnosti dosť času, „*aby v napadnutom konaní vydal aspoň meritórne rozhodnutie*“.

6. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti uvádza, v čom spočíva naplnenie predpokladov prípustnosti ústavnej sťažnosti a v čom vidí splnenie predpokladov na vyslovenie porušenia práva na prejednanie veci bez zbytočných prietahov, poukazujúc na judikatúru ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“). V súvislosti s nepodaním sťažnosti na prietahy v napadnutom konaní uviedla judikatúru ESLP, ktorá sťažnosť na prietahy v konaní adresovanú predsedovi toho-ktorého všeobecného súdu nepovažuje za účinný prostriedok nápravy, ktorý by bol sťažovateľ pred tým, ako uplatní ochranu svojich práv prostredníctvom ústavnej sťažnosti, povinný vyčerpať.

7. Pokiaľ ide o kritéria posudzované ústavným súdom pri namietanom porušení sťažovateľkou označených práv, k právnej a faktickej zložitosti sťažovateľka uviedla, že v danom prípade nejde o obzvlášť zložitú vec. Okresný súd má na základe vyjadrení strán sporu už dlhšie obdobie k dispozícii podklady potrebné pre posúdenie prejudiciálnej otázky posúdením spotrebiteľskej zmluvy, a tým aj rozhodnutie o nároku žalobcu na plnenie proti sťažovateľke ako žalovanej. Tiež poukázala na to, že obdobné konania nemôžu byť vo všeobecnosti považované za náročné a tvoria štandardnú súčasť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov. Podľa kritéria správania sťažovateľa v preskúmvanej veci sťažovateľka zastáva názor, že v jej prípade neexistujú žiadne také okolnosti, ktoré by mali byť osobitne zohľadnené na jej ťarchu pri posudzovaní otázky vzniku prietahov v konaní. Podľa sťažovateľky je v danom prípade nesporné, že celková doba napadnutého konania je zjavne neprimeraná a nezlučiteľná so základnými právami podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a právami podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a podľa čl. 47 charty.

III.

Vyjadrenie okresného súdu a replika sťažovateľky

8. V prílohe prípisu doručeného ústavnému súdu 2. decembra 2021 zaslal predseda okresného súdu vyjadrenie zákonnej sudkyne. Tá k ústavnej sťažnosti v podstatnom uviedla, že žaloba bola doručená okresnému súdu 16. augusta 2017. Skrátené konanie s cieľom vydania platobného rozkazu, ktorého súčasťou bolo skúmanie procesných podmienok konania, poplatková povinnosť, zmena subjektu na strane žalobcu, šetrenie pobytu sťažovateľky, ale aj proces doručovania platobného rozkazu sťažovateľke, prebiehalo od 22. augusta 2017 do 28. decembra 2018. Právny zástupca sťažovateľky podal proti platobnému rozkazu 9. januára 2019 odpor. Dňa 18. apríla 2019 došlo k zmene vyššieho súdneho úradníka, čo bolo spojené s prevzatím a naštudovaním výrazného množstva spisov sporovej i nesporevej agendy. Dňa 6. júna 2019 okresný súd uznesením vyzval žalobcu na vyjadrenie k podanému odporu. Právny zástupca žalobcu vyjadrenie doručil 13. augusta 2019. Prípisom z 3. októbra 2019 bol právny zástupca sťažovateľky vyzvaný na podanie vyjadrenia k replike žalobcu, čo 24. októbra 2019 aj vykonal. Z dôvodu

práceschopnosti vyššieho súdneho úradníka v januári 2020 a následne prijatých pandemických opatrení bola duplika sťažovateľky zaslaná žalobcovi až 19. júna 2020. Právny zástupca žalobcu zaslal 30. júla 2020 vyjadrenie k duplike. V rámci prípravy na pojednávanie a zistení, že na Okresnom súde Malacky prebieha súvisiace konanie, 20. októbra 2020 sa okresný súd dopytoval v rámci súčinnosti na Okresnom súde Malacky o podrobnejšie konkrétne skutočnosti potrebné pre ďalší procesný postup v napadnutom konaní. Odpovede boli doručené postupne 12. novembra 2020 a 7. decembra 2020. Podľa názoru zákonnej sudkyne z dôvodu pandemickej situácie a hospodárnosti bolo pre rozhodnutie vo veci efektívnejšie vyriešenie prejudiciálnej otázky bezúročnosti a bezpoplatkovosti zmluvy o pôžičke, a preto uznesením z 22. januára 2021 bolo napadnuté konanie prerušené až do právoplatného skončenia súvisiaceho konania. Poukázala tiež na to, že práve právny zástupca sťažovateľky sa odvolával a od počiatku upozorňoval okresný súd na prebiehajúce súvisiace konanie. Po podaní odvolania proti uzneseniu o prerušení konania bolo 27. apríla 2021 zaslané žalobcovi odvolanie na vyjadrenie. Lehota žalobcu na vyjadrenie k odvolaniu márne uplynula 7. mája 2021. Súdny spis bol obratom 28. mája 2021 predložený krajskému súdu. Po rozhodnutí o odvolaní bol spis vrátený okresnému súdu 26. augusta 2021. Po doručení uznesenia krajského súdu stranám sporu bol spis predložený 4. októbra 2021 ústavnému súdu, odkiaľ bol vrátený 2. novembra 2021. Dňa 16. novembra 2021 zákonná sudkyňa nariadila termín pojednávania na najskorší možný termín, a to 19. január 2022.

V súvzťažnosti na sťažnostnú námietku sťažovateľky, že napadnuté konanie trvá neprimerane dlho, poukázala zákonná sudkyňa aj na pandemické opatrenia a nemožnosť pojednávania v zmysle vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 24/2021 o vykonávaní pojednávania, hlavných pojednávania a verejných zasadnutí v čase mimoriadnej situácie a núdzového stavu v znení neskorších predpisov, podľa „*ktorej predmetné konanie o zaplatenie peňažnej sumy titulom spotrebiteľského úveru nebolo explicitne zaradené medzi veci, v ktorých sa v čase núdzového stavu vykonáva pojednávanie. Uvedený stav bol v účinnosti aj od 22.01.2021 do 28.04.2021.*“. V ďalšom dala zákonná sudkyňa do pozornosti dlhodobú preťaženosť súdneho oddelenia, personálne problémy okresného súdu a množstvo nevybavených vecí.

9. V rámci repliky sťažovateľka v podaní doručenom ústavnému súdu 21. decembra 2021 uviedla, že zo samotného vyjadrenia okresného súdu je zrejmé, že v napadnutom konaní dochádzalo a stále dochádza k zbytočným priet'ahom v konaní, a tak k porušeniu jej práv, ako ho namieta v podanej ústavnej sťažnosti. Napadnuté konanie stále prebieha ešte len na prvom stupni bez dokazovania či súdneho pojednávania a bez vyslovenia predbežného právneho posúdenia súdom už viac ako 4 roky. Dlhodobú nečinnosť okresného súdu nemôže ospravedlniť ani nedostatočné personálne obsadenie súdu, ani veľké množstvo nerozhodnutých prípadov či iné dôvody v súvislosti s organizáciou súdu a pracovnou vyťaženosťou. V ďalšom sťažovateľka zotrvala na časti argumentácie uvedenej v ústavnej sťažnosti, prípadne niektoré časti duplicitne opísala.

10. Ústavný súd podľa § 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ústavnou sťažnosťou a so stanoviskami účastníkov konania dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

III. Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

11. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy i práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (I. ÚS 41/02, III. ÚS 111/02, IV. ÚS 99/07) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou ESLP ústavný súd v rámci prvého kritéria prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľov (I. ÚS 19/00, ÚS 54/02, II. ÚS 32/02, IV. ÚS 187/07). Podľa rovnakých kritérií postupoval ústavný súd aj v danom prípade.

12. Pokiaľ ide o otázku zložitosti sporu, ústavný súd konštatuje, že obdobné konania možno zaradiť k štandardnej agende všeobecného súdnictva, preto dĺžka konania nebola závislá od skutkovej či právnej náročnosti prerokovávanej veci.

13. Ďalším kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval existenciu zbytočných priet'ahov v napadnutom konaní, bolo správanie sťažovateľky. Ústavný súd z obsahu zapožičaného spisu zistil, že sťažovateľka svojím správaním v napadnutom konaní pred okresným súdom čiastočne ovplyvnila jeho dĺžku, a to v počiatočnom štádiu napadnutého konania. Po podaní žaloby okresný súd vykonával úkony spojené so zisťovaním pobytu sťažovateľky a následne 21. decembra 2017 vydal platobný rozkaz, ktorý bol doručovaný na adresu pobytu sťažovateľky. Zásielku sťažovateľka v odbernej lehote neprevzala a tá bola 22. februára 2018 vrátená späť. Následne neúspešné bolo aj náhradné doručovanie platobného rozkazu sťažovateľke v priebehu marca a apríla 2018 prostredníctvom policajného orgánu. Platobný rozkaz bol sťažovateľke doručený až 28. decembra 2018.

Bez vplyvu na celkovú dĺžku napadnutého konania nebola ani procesná aktivita sťažovateľky, ktorá svoje oprávnenia zaručené jej Civilným sporovým poriadkom realizovala prostredníctvom uplatňovania opravných prostriedkov, a to odporu proti platobnému rozkazu a odvolania proti uzneseniu o prerušení konania. Procesná aktivita sťažovateľky síce sama osebe nemôže byť pripísaná na jej ťarchu, avšak okresný súd sa musel s jej návrhmi procesne vysporiadať, čo, prirodzene, ovplyvnilo dĺžku napadnutého konania. Uplatnenie procesných práv zo strany sťažovateľa, ako aj ostatných účastníkov konania v doterajšom priebehu konania nezakladá zodpovednosť sťažovateľa za zbytočné priet'ahy v konaní, ale v takomto prípade zodpovednosť nemožno pripísať ani na vrub štátnemu orgánu konajúcemu vo veci (napr. II. ÚS 52/99, II. ÚS 181/04, III. ÚS 586/2012).

14. Napokon ústavný súd pristúpil k hodnoteniu tretieho kritéria, a to samotného postupu okresného súdu v napadnutom konaní. Ústavný súd z obsahu súdneho spisu zistil, že v doterajšom priebehu napadnutého konania sa vyskytli obdobia neodôvodnenej nečinnosti okresného súdu, a to približne

od februára 2019 do mája 2019 (4 mesiace), od novembra 2019 do 14. júla 2020 (8 mesiacov) a od 30. júla 2020 do 20. októbra 2020 (3 mesiace). V období týchto takmer 15 mesiacov neučinil okresný súd navonok žiaden relevantný úkon vedúci k rozhodnutiu veci.

Ústavný súd sa pridrižiava svojej judikatúry, podľa ktorej kratšie obdobie nečinnosti všeobecného súdu nemusí vzhľadom na okolnosti prípadu odôvodňovať vyslovenie zbytočných priet'ahov v konaní (napr. III. ÚS 381/2021). Na druhej strane nielen nečinnosť, ale aj nesústredená a neefektívna činnosť štátneho orgánu (všeobecného súdu) môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, ak činnosť štátneho orgánu nesmerovala k odstráneniu právnej neistoty týkajúcej sa tých práv, kvôli ktorým sa sťažovateľ obrátil na štátny orgán, aby o jeho veci rozhodol (napr. I. ÚS 376/06, III. ÚS 90/07).

Podstatná časť sťažnostnej argumentácie sťažovateľky je zameraná na prerušenie konania. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na neefektívnosť postupu okresného súdu, ktorá sa prejavila v zrušujúcom rozhodnutí krajského súdu. Ten v bode 9 svojho uznesenia z 30. júna 2021 uviedol, že prerušenie konania sa „*javí aj ako nehospodárne a neučelne, keď žaloba na plnenie má prednosť pred žalobou na určenie, v prejednávacom prípade žalobou na plnenie možno dosiahnuť úplné vyriešenie obsahu spornosti prejednávaného právneho vzťahu.*“

15. K obrane, v ktorej poukazuje okresný súd na svoju neúmernú zaťaženosť spôsobenú negatívnou situáciou v oblasti svojho personálneho obsadenia, ktorú sa okresný súd snaží prezentovať ako objektívnu okolnosť negatívne sa podpisujúcu pod plynulosť konania aj vo veci sťažovateľky, ústavný súd odkazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej v súlade s medzinárodným štandardom uplatňovania dohovoru platí, že personálne problémy justičného systému nezabavujú štát zodpovednosti za zbytočné priet'ahy v súdnom konaní (III. ÚS 17/02, II. ÚS 287/2019). Námietka personálnych komplikácií nemá povahu okolnosti, ktorá by vylučovala alebo znižovala zodpovednosť súdu za rozhodnutie vo veci občana, ktorý sa naň obrátil. Ústavný súd poznamenáva, že je táto okolnosť z ľudského hľadiska, pokiaľ ide o zodpovednosť samotného zákonného sudcu, pochopiteľne ospravedlniteľná, avšak z hľadiska celkovej zodpovednosti okresného súdu za plynulosť konania vo veciach účastníkov konania ju zohľadniť nemožno.

16. Ústavný súd dospel k záveru, že dĺžka napadnutého konania okresného súdu (v čase podania ústavnej sťažnosti 4 roky a 1 mesiac, pozn.) je neprimeraná a v dôsledku viacerých období nečinnosti a neefektívnej činnosti okresného súdu v napadnutom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie jej veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v spojení s čl. 47 charty (bod 1 výroku tohto nálezu).

IV.

Prikázanie vo veci konať a primerané finančné zadost'učinenie

17. Podľa § 133 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde ak porušenie práv alebo slobôd vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci

konal. Ústavný súd v nadväznosti na výrok uvedený v bode 1 výrokovej časti nálezu v záujme efektívnosti poskytnutej ochrany sťažovateľke prikázal okresnému súdu, aby v napadnutom konaní, v ktorom nebolo v čase rozhodovania ústavného súdu o ústavnej sťažnosti sťažovateľky právoplatne rozhodnuté, konal bez zbytočných prieťahov (bod 2 výroku nálezu).

18. Podľa § 133 ods. 3 písm. e) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, môže priznať sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie, ak o to požiadal. Podľa § 123 ods. 2 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, v ústavnej sťažnosti uvedie rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

19. Sťažovateľka sa domáha priznania finančného zadosťučinenia proti okresnému súdu v sume 5 000 eur z dôvodov uvedených vo svojej ústavnej sťažnosti, poukazujúc predovšetkým na utrpenú ujmu vyplývajúcu z neprimeranej dĺžky súdneho konania. Pri určení primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných ESLP, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

20. Pre rozhodnutie o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia je podstatné i to, že sťažovateľka napriek tvrdenej subjektívnej právnej neistote nevyužila jednoduché a prístupné prostriedky, ktoré mohli viesť k tomu, aby v jej veci okresný súd konal a rozhodol. Nepodanie sťažnosti predsedovi súdu podľa § 62 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov nie je nástrojom, ktorého nevyužitie by malo viesť k tomu, aby nebolo vyslovené porušenie práv sťažovateľky, no treba ho zohľadniť pri úvahe, či je dôvod na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia podľa čl. 127 ods. 3 ústavy, resp. pri úvahe o jeho celkovej sume.

21. Vzhľadom na konštatované zbytočné prieťahy a zjavne neprimeranú dĺžku rozhodovania okresného súdu v napadnutom konaní, berúc do úvahy predmet konania, správanie sťažovateľky a všetky okolnosti daného prípadu, ústavný súd, majúci na zreteli, že cieľom priznania primeraného finančného zadosťučinenia je len zmiernenie ujmy pociťovanej z porušenia základných práv alebo slobôd zaručených ústavou, resp. záväznou medzinárodnou zmluvou, považoval priznanie sumy 500 eur za primerané finančné zadosťučinenie (bod 3 výroku tohto nálezu).

V.

Trovy konania

22. Podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania alebo štátu trovy konania. Sťažovateľka si uplatnila nárok na náhradu trov konania pred ústavným súdom v celkovej sume 935,59 eur za 5 úkonov právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, právny rozbor veci, porada advokáta s klientom, podanie ústavnej

sťažnosti a podanie vyjadrenia na výzvu ústavného súdu) a náklad za vytvorenie zaručenej konverzie.

23. Ústavný súd priznal (čiastočne) sťažovateľke náhradu trov konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátom podľa § 11 ods. 3 a § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len vyhláška“) pozostávajúcu z odmeny advokáta za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie ústavnej sťažnosti). Za tieto dva úkony uskutočnené v roku 2021 patrí odmena v sume dvakrát po 181,17 eur a režijný paušál v sume dvakrát po 10,87 eur. Keďže právny zástupca sťažovateľky je platiteľom dane z pridanej hodnoty, uvedená suma bola zvýšená o daň z pridanej hodnoty, t. j. o 20 % podľa § 18 ods. 3 vyhlášky a podľa zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov. Ústavný súd teda priznal úspešnej sťažovateľke náhradu trov konania v sume 460,90 eur (bod 4 výroku nálezu).

Ústavný súd vyhodnotil uplatnený úkon právneho rozboru (k opodstatnenosti podania ústavnej sťažnosti a porušenia práv sťažovateľky) a náklad na vytvorenie zaručenej konverzie (v požadovanej sume 11,50 eur, pozn.) tak, že tvoria neoddeliteľnú súčasť prevzatia a prípravy zastúpenia a sú obsahom podania ústavnej sťažnosti, a preto ich nevyhodnotil ako samostatný relevantný úkon právnej služby, za ktorý patrí samostatná náhrada. Ani za poradu právneho zástupcu so sťažovateľkou ústavný súd odmenu nepriznal, pretože to nevyhodnotil ako úkon relevantný pre rozhodnutie vo veci samej. Pokiaľ ide o ďalší úkon právnej služby – vyjadrenie k stanovisku okresného súdu z 2. decembra 2021, ústavný súd konštatuje, že neobsahuje nové, resp. ústavnoprávne relevantné skutočnosti, ktoré nie sú obsiahnuté v samotnej ústavnej sťažnosti (ide o sumarizáciu dosiaľ známych skutočností, pozn.), preto jej odmenu za uvedený úkon nepriznal.

24. Priznanú náhradu trov konania je okresný súd povinný uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľky do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 Civilného sporového poriadku).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. februára 2022

Jana Laššáková
predsedníčka senátu